РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

16 юли 2009 година *

По дело C-428/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Обединено кралство) с акт от 21 юли 2006 г., постъпил в Съда на 14 септември 2007 г., в рамките на производство по дело

The Queen, по искане на:

Mark Horvath,

срещу

Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs,

* Език на производството: английски.

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C.W.A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts и г-н T. von Danwitz, председатели на състави, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н K. Schiemann, г-н J. Makarczyk, г-н U. Lõhmus (докладчик), г-н Ал. Арабаджиев и г-жа C. Toader, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 26 ноември 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Mark Horvath, от г-н M. Sheridan, barrister, и г-н R. Barker, solicitor, както и от г-жа A. Stanič, solicitor advocate,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-жа C. Gibbs и г-жа I. Rao, в качеството на представители, подпомагани от Lord Davidson of Glen Clova, QC, както и от г-н D. Wyatt, QC,

— за германското правителство, от г-н M. Lumma, в качеството на представител,

— за Ирландия, от г-н N. Travers, BL,

— за Комисията на Европейските общности, от г-жа K. Banks и г-н F. Erlbacher, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 3 февруари 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 5 и на приложение IV към Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) № 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, стр. 1; Специално издание на български, език, 2007 г., глава 3, том 49, стр. 177).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Horvath и Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs (министър на околната среда, храните и селскостопанските въпроси, наричан по-нататък „Secretary of State“) по повод на правната уредба, приета за територията на Англия, с която се определят минималните изисквания за добро селскостопанско и екологично състояние (наричано по-нататък „ДСЕС“), посочени в член 5 и в приложение IV към Регламент № 1782/2003.

Правна уредба

Общностна правна уредба

3 Регламент № 1782/2003 е приет въз основа на членове 36 ЕО, 37 ЕО и член 299, параграф 2 ЕО.

4 Според първото съображение от този регламент трябва да се установят общи условия за преките плащания по различните схеми за подпомагане на доходите в рамките на общата селскостопанска политика.

5 Съгласно член 1 от него Регламент № 1782/2003 установява по-конкретно общи правила за преките плащания по линия на схеми за подпомагане на доходите в рамките на общата селскостопанска политика, които се финансират от секция „Гарантиране“ на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА), както и подпомагане на доходите на земеделските производители, а именно схемата на единно плащане (наричана по-нататък „СЕП“).

6 Член 2, буква г) от Регламент № 1782/2003 определя прякото плащане като плащане, което се отпуска директно на земеделските производители по силата на схеми за подпомагане на доходите, посочени в приложение I към този регламент. СЕП се съдържа в посоченото приложение.

7 Дял II от Регламент № 1782/2003 включва глава 1, озаглавена „Кръстосано спазване“, която обхваща членове 3—9. Член 3, параграф 1 от посочения регламент гласи, че всеки „земеделски производител, който получава преки плащания, трябва да спазва законоустановените изисквания за управление, посочени в приложение III, съобразно графика, определен в това приложение, и придържайки се към [ДСЕС], определено в член 5“.

8 Съгласно член 4, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 законоустановените изисквания за управление, посочени в приложение III към този регламент, се определят от законодателството на Общността в различни области, по-специално в тази на околната среда.

9 Член 5 („Добро селскостопанско и екологично състояние“) от Регламент № 1782/2003 предвижда в параграф 1:

„Държавите членки следят цялата селскостопанска земя и особено земята, която вече не се използва за целите на производството, да се поддържа в добро селскостопанско и екологично състояние. Държавите членки определят на национално или на регионално равнище минимални изисквания за добро селскостопанско и екологично състояние, на базата на рамката, определена в приложение IV, и като вземат предвид специфичните характеристики на засегнатите площи, включително почвено-климатични условия, съществуващите системи за селско стопанство и структурата на фермите. Това следва да се прави, без да се засягат стандартите за добри селскостопански практики, както се прилагат в контекста от Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета и без да се засягат агроекологичните мерки, прилагани на равнище над това за добрите селскостопански практики“.

10 По силата на член 6 от Регламент № 1782/2003, когато не са спазени ДСЕС и другите изисквания, посочени в член 3, параграф 1 от този регламент, в резултат от действие или бездействие, за които пряко е отговорен даден земеделски производител, общата сума на преките плащания, които следва да се дадат за календарната година, за която неспазването е било установено, се намалява или не се изплаща.

11 Приложение IV („Добри селскостопански и екологични условия, предвидени в член 5“) към Регламент № 1782/2003 има следното съдържание:

Въпрос	Стандарти
Почвена ерозия: Почвата да се опазва чрез подходящи мерки	— Минимална почвена покривка — Минимално управление на земите, което да отразява специфичните за местоположението условия — Да се запазят терасите
Органични вещества в почвата: Да се запазят органичните вещества в почвата чрез подходящи практики	— Стандарти за ротация на културите, където това е приложимо — Управление на стърнищата от полските култури
Структура на почвата: Да се запази структурата на почвата чрез подходящи мерки	— Използване на подходящи машини
Минимално ниво на поддръжка: Да се осигури едно минимално ниво на поддръжка и да се избегне влошаването на естествените местообитания	— Минимални параметри за плътност на животните и/или подходящи режими — Опазване на постоянните пасища — Запазване на елементите на ландшафта — Да се избягва навлизането/израстването на нежелана растителност върху селскостопански земи

Национална правна уредба

12 През 1998 г. парламентът на Обединеното кралство приема законодателство, което предвижда прехвърляне („devolution“) на правомощия в определени области на Шотландия, Уелс и Северна Ирландия. В съответните области правителството на Обединеното кралство по принцип запазва компетентността си само по отношение на Англия. Както според посоченото законодателство, така и според Devolution Memorandum of Understanding, който под формата на декларация за политическо намерение допълва последното, в съответните им сфери на компетентност регионалните органи следва да изпълняват произтичащите от общностното право задължения и не могат да предприемат действия или да приемат нормативни актове, които са несъвместими с него. Законодателството, уреждащо посоченото прехвърляне на правомощия, запазва

за министрите на Обединеното кралство правомощие за намеса, когато това е необходимо, за да се гарантира спазването на тези задължения.

13 Общата селскостопанска политика като цяло и конкретно прилагането на Регламент № 1782/2003 са част от областите, в които е извършено посоченото прехвърляне, и за тях отговаря всеки от регионалните органи.

14 С цел да бъдат изпълнени изискванията на член 5 от Регламент № 1782/2003 Secretary of State само по отношение на Англия, както и всеки от регионалните органи приемат отделни правила, в които се определят донякъде различни минимални изисквания за ДСЕС.

15 В Англия съответните правила са подзаконовите разпоредби от 2004 г. относно схемите на единно плащане и подкрепа в рамките на общата селскостопанска политика (кръстосано спазване) (The Common Agricultural Policy Single Payment and Support Schemes (Cross Compliance) (England) Regulations 2004 (SI 2004/3196, наричани по-нататък „английските правила“). Стандартите за ДСЕС са определени в приложението („Schedule“) към английските правила, параграфи 26—29 от което, озаглавени „Обществени сервитути за преминаване“ (наричани по-нататък „разпоредбите, разглеждани по главното производство“), предвиждат:

„26. Земеделският стопанин няма право

а) без законно разрешение или основание да нарушава повърхността на видима пътека, на видима алея за езда или на всякакъв друг видим обществен път, който изцяло или отчасти представлява път, предназначен за движение на превозни средства, с изключение на пътищата, предназначени за движение на превозни средства, които имат пътна настилка, така че да ги прави непригодни за упражняване на правото на обществено преминаване; нито

b) без законно разрешение или основание да възпрепятства умишлено свободното придвижване по видим обществен път.

27. Земеделският стопанин е длъжен да поддържа всички стълби, портали или подобни съоръжения, с изключение на съоръженията, за които се прилага раздел 146(5) от Закона от 1980 г. за обществените пътища (Highways Act, 1980 г.), разположени на видима пътека или алея за езда, в състояние, което гарантира безопасното им ползване и не създава неоснователни пречки за упражняване на правата на лицата, които използват тази пътека или алея за езда.

28. (1) Когато земеделски стопанин наруши повърхността на видима пътека или на видима алея за езда (с изключение на пътеките край синори на ниви) в допустимите съгласно раздел 134 от Закона от 1980 г. за обществените пътища случаи, той е длъжен в срока, предвиден в раздел 134(7) от същия закон, евентуално продължен съгласно раздел 134(8),

a) да възстанови повърхността на пътеката или алеята за езда поне до минималната ѝ широчина, така че да осигури в разумни граници нейната пригодност за упражняване на правото на преминаване, и

b) да обозначи пътеката или алеята за езда на терена поне до минималната ѝ широчина, така че тя да се вижда от лицата, които искат да я ползват.

(2) Понятието „минимална широчина“, когато се отнася до обществен път, има същото значение както в приложение 12A към Закона от 1980 г. за обществените пътища.

29. В параграфи 26, 27 и 28 от настоящото приложение понятията:

„алея за езда“, „шосе“, „пътека край синор на нива“, „пътека“ и „път с пътна настилка, предназначен за движение на превозни средства“ имат значението, посочено в раздел 329(1) от Закона от 1980 г. за обществените пътища; „обществен път“ има значението, посочено в раздел 328 от Закона от 1980 г. за обществените пътища, а „видим“ означава, че пътят може да бъде видян от лице с нормално зрение, което ходи или язди по него.“

16 Що се отнася до правилата, които определят стандартите за ДСЕС, приети от регионалните органи на Шотландия, Уелс и Северна Ирландия, те не съдържат изисквания, еквивалентни на посочените в разпоредбите, разглеждани по главното производство.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

17 От акта за преюдициално запитване е видно, че г-н Horvath, земеделски стопанин в Англия, има право да получи плащане въз основа на СЕП. Земите му са обременени с обществени сервитути за преминаване като посочените в разпоредбите, разглеждани по главното производство.

18 Този земеделски стопанин подава пред запитващата юрисдикция искане за контрол на законосъобразността („judicial review“) на посочените разпоредби. Той по-конкретно подчертава, от една страна, че Secretary of State не е имал право да включва разпоредби относно обществени сервитути за преминаване сред минималните изисквания за ДСЕС, неспазването на които по силата на член 6 от Регламент № 1782/2003 може да доведе до намаляване на плащанията въз основа на СЕП. От друга страна, жалбоподателят по главното производство счита, че включването на такива разпоредби в английските правила — доколкото приетите за Шотландия, Уелс и Северна Ирландия правила не съдържат подобни изисквания — представлява дискриминация, водеща до недействителност на разпоредбите, разглеждани по главното производство.

19 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) решава да спре производството и да постави на Съда два въпроса, съответно свързани с тези два пункта от спора, висящ пред него. Що се отнася до втория въпрос, Secretary of State обжалва това решение пред Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), който отхвърля жалбата. Впоследствие High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) поставя на Съда следните преюдициални въпроси:

„Когато държава членка е предвидила система за прехвърляне на правомощия на регионалните органи, в рамките на която централните държавни органи запазват правомощието да предприемат действия на цялата територия на държавата членка, за да гарантират изпълнението на нейните задължения, произтичащи от общностното право, във връзка с [Регламент № 1782/2003]:

1) Може ли държава членка да включва изисквания, свързани с поддържането на видими обществени сервитути за преминаване, сред [стандартите] за [ДСЕС], определени в член 5 и в приложение IV към [Регламент № 1782/2003]?

2) Когато вътрешният конституционен режим на държава членка предвижда, че регионалните органи разполагат със законодателни правомощия по отношение на различни части от територията на тази държава членка, може ли да представлява недопустима дискриминация обстоятелството, че в тези различни части се прилагат различни стандарти в областта на [ДСЕС] по смисъла на член 5 и приложение IV към [Регламент № 1782/2003]?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

20 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали дадена държава членка може да включва сред стандартите за ДСЕС, посочени в член 5 и в приложение IV към Регламент № 1782/2003, изисквания, свързани с поддържането на видими пътища, които са обременени с обществени сервитути за преминаване.

Становища, представени пред Съда

21 Жалбоподателят по главното производство предлага да се отговори отрицателно на този въпрос. Той счита, че позоваването в първото съображение от Регламент № 1782/2003 на общи условия за преките плащания в рамките на схемите за подпомагане, които са част от общата селскостопанска политика, означава, че в тази област трябва да съществува съвкупност от основни правила, които имат за цел обединяването на основните стандарти в тази област, а по-конкретно, за ДСЕС, които по принцип трябва да бъдат едни и същи за всички фермери на цялата територия на Европейската общност. Минималните изисквания в областта на ДСЕС за получаването на преки годишни плащания — изисквания, посочени в член 5 от този регламент — били ограничени до абсолютно необходимото и държавите членки не можели законно да налагат допълнителни условия по отношение на една или повече части от техните територии. Разпоредбите, разглеждани по главното производство, обаче не можели да бъдат считани за минимални изисквания, тъй като те налагали съществени допълнителни тежести за земеделските стопани.

22 Според г-н Horvath дори да може да се счете, че разпоредбите, разглеждани по главното производство, установяват условия във връзка с околната среда, те не представляват изисквания в областта на ДСЕС. Доколкото Регламент № 1782/2003 имал за правна основа членове от Договора за ЕО, посветени на селското стопанство, елементът от ДСЕС, свързан с околната среда, не трябвало да се схваща като самостоятелна разпоредба, предвиждаща стандарти с чисто екологичен характер, а напротив като разпоредба, предвиждаща само стандарти,

приложими в областта на селското стопанство. По силата на член 4, параграф 1 от този регламент единствено общностните институции разполагали с правомощието да определят правилата относно изискванията във връзка с околната среда, свързани с правата по СЕП, изисквания, които се съдържат в приложение III към посочения регламент. Освен това жалбоподателят по главното производство твърди, че разпоредбите, разглеждани по главното производство, представляват агроекологични мерки, прилагани на равнище над това за добрите селскостопански практики, които поради това са изключени от ДСЕС по силата на член 5, параграф 1, второ изречение, последна част от същия регламент.

23 Накрая той счита, че пътищата, обременени със сервитути за преминаване като посочените в разпоредбите, разглеждани по главното производство, не могат да бъдат определени като елементи на ландшафта по смисъла на приложение IV към Регламент № 1782/2003, доколкото не са веществени и постоянни, тъй като въпреки че задължително трябва да бъдат възстановени, те могат да бъдат законно премахнати от земеделския стопанин по време на всеки етап на отглеждането. Нещо повече обстоятелството, че тези пътища са обременени с такива сервитути, не допринася за избягване на влошаването на естествените местообитания по смисъла на това приложение.

24 Правителството на Обединеното кралство и Комисията на Европейските общности поддържат, че посочените пътища могат да представляват елементи на ландшафта и поради това поддържането им може да е едно от минималните изисквания за ДСЕС, посочени в член 5 от Регламент № 1782/2003.

Отговор на Съда

25 В началото следва да се подчертае, че от самия текст на член 5, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 следва, че задачата да се следи за това селскостопанските земи да се поддържат в добро селскостопанско и екологично състояние е сред задълженията на държавите членки. За целта те определят на национално или регионално равнище минимални изисквания „на базата на рамката, определена в приложение IV“ към посочения регламент, които отчитат характеристиките на съответните зони.

26 Следователно, макар при определянето на тези изисквания държавите членки да са длъжни да спазват посоченото приложение, последното посредством употребата на общи понятия и изрази все пак им предоставя известна свобода на преценка във връзка с конкретното определяне на посочените изисквания.

27 Освен това от самата формулировка на израза „добро селскостопанско и екологично състояние“ следва, че държавите членки могат да приемат ДСЕС за цели, свързани с околната среда.

28 Това заключение не може да бъде обезсилено от обстоятелството, че правното основание на Регламент № 1782/2003 са по-конкретно членове 36 ЕО и 37 ЕО, които попадат в дял II, озаглавен „Селско стопанство“, от третата част на Договора, а не членовете от дял XIX, озаглавен „Околна среда“, от същата част от Договора.

29 Всъщност доколкото съгласно член 6 ЕО изискванията относно опазването на околната среда, което е една от основните цели на Общността, „трябва да бъдат интегрирани в определянето и осъществяването на политиките и действията на Общността“, това опазване трябва да се приеме като цел, включена също и в общата политика в областта на селското стопанство. Следователно на основание на членове 36 ЕО и 37 ЕО общностният законодател може да реши да засили опазването на околната среда (вж. по аналогия Решение от 23 октомври 2007 г. по дело Комисия/Съвет, C-440/05, Сборник, стр. I-9097, точка 60). Следователно мерките, насочени към такова опазване, приети в рамките на общностен акт с правно основание посочените членове 36 ЕО и 37 ЕО, не са ограничени до продиктуваните от съображения, свързани със селското стопанство.

30 От друга страна, обстоятелството, че съгласно член 4, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 законоустановените изисквания за управление се определят от законодателството на Общността в областта на околната среда, въобще не означава, че минималните изисквания за ДСЕС, определени от държавите членки по силата на член 5, параграф 1 от този регламент, не могат също да се отнасят до областта на околната среда.

31 Освен това от член 5, параграф 1, второ изречение от Регламент № 1782/2003 следва, че определянето от държавите членки на минимални изисквания за ДСЕС не оказва никакво влияние върху това дали тези мерки могат да се квалифицират като агроекологични.

32 От горното следва, че задължение за поддържане на видимите пътища, обременени с обществени сервитути за преминаване, като съдържащото се в разпоредбите, разглеждани по главното производство, може да представлява минимално изискване за ДСЕС, дори ако не преследва свързана със селското стопанство цел, а се отнася до околната среда, доколкото се включва в рамката, определена в приложение IV към Регламент № 1782/2003.

33 Ето защо е необходимо да се разгледа въпросът дали, както считат правителството на Обединеното кралство и Комисията, тези пътища могат да представляват елементи на ландшафта, чието запазване е сред стандартите, посочени в приложение IV към Регламент № 1782/2003.

34 Доколкото понятието „елементи на ландшафта“ не е определено в Регламент № 1782/2003, то следва да се тълкува, както го прави генералният адвокат в точка 62 от заключението си, като се отчита обичайното му значение, както и контекстът, в който по принцип се използва.

35 Освен това от постоянната съдебна практика следва, че необходимостта от единно тълкуване на разпоредбите на общностното право изключва възможността в случай на съмнение текстът на дадена разпоредба да се разглежда отделно в една от неговите редакции, а напротив, изисква той да се тълкува и прилага в светлината на редакциите на останалите официални езици (Решение от 17 юни 1998 г. по дело Mecklenburg, C-321/96, Recueil, стр. I-3809, точка 29 и Решение от 29 януари 2009 г. по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri, C-311/06, Сборник, стр.I-415, точка 53). Ето защо изразът „particularités topographiques“ [на който съответства „елементи на ландшафта“ в редакцията на български език], използван в редакцията на Регламент № 1782/2003 на френски език, трябва да бъде сравнен например с израза „landscape features“ (характеристики на заобикалящата среда), използван в редакцията на посочения регламент на английски език.

36 При тези обстоятелства липсва каквато и да е пречка пътищата, обременени с обществени сервитути за преминаване, като посочените в разпоредбите, разглеждани по главното производство, да бъдат определени като елементи на ландшафта, тъй като тези разпоредби имат предвид само видимите пътища.

37 Това важи с още по-голяма сила, доколкото ограничителното тълкуване на израза „елементи на ландшафта“, съгласно което по-конкретно биха били изключени елементите, произтичащи от човешка намеса, би противоречало на свободата на преценка, от която се ползват държавите членки при определяне на минималните изисквания, свързани с ДСЕС.

38 Временното унищожаване на елементи на ландшафта, което изглежда възможно при определени условия, само по себе си не може да засегне трайния характер на пътищата, за които става въпрос в делото по главното производство. Всъщност природните елементи като растенията или водните басейни могат от своя страна да претърпяват сезонни промени и въпреки това да бъдат считани за част от заобикалящата среда. Това заключение важи в още по-голяма степен за посочените пътища, тъй като, както следва от параграф 28, точка 1 от приложението към английските правила, земеделски стопанин, който правомерно наруши повърхността на видима пътека или на видима алея за езда, е длъжен да ги възстанови в предвидените от приложимото национално законодателство срокове.

39 Ето защо следва да се разгледа въпросът до каква степен задължението за поддържане на такива пътища може да представлява мярка за прилагане на стандарта, който се съдържа в приложение IV към Регламент № 1782/2003 и се състои в запазване на елементите на ландшафта.

40 Във връзка с това следва да се отбележи, че има два възможни аспекта на посочения стандарт, свързани с околната среда.

41 На първо място, елементите на ландшафта представляват материални компоненти на околната среда. По отношение на този аспект изискванията за запазването на тези елементи трябва да допринасят за опазването им като материални компоненти.

42 Задълженията за поддръжка могат да допринасят за запазването на такива пътища в качеството им на материални компоненти на околната среда.

43 На второ място, стандартите относно запазването на елементите на ландшафта, съдържащи се в приложение IV към Регламент № 1782/2003, са свързани в посоченото приложение с въпроса за „Минимално ниво на поддръжка: Да се осигури едно минимално ниво на поддръжка и да се избегне влошаването на естествените местообитания“. От това следва, че задължение, произтичащо от тези стандарти, може да преследва цел, свързана с околната среда, която се състои в избягване на влошаването на естествените местообитания, без да е необходимо, както подчертава правителството на Обединеното кралство в становището си, националните мерки, които са насочени към запазване на елементите на ландшафта и минимално ниво на поддръжка, също да преследват такава цел.

44 Както обаче посочват запитващата юрисдикция и генералният адвокат в точка 80 от нейното заключение, пътища като посочените в разпоредбите, разглеждани по главното производство, могат да допринесат за опазването на естествените местообитания.

45 В този случай изискванията относно запазването на посочените пътища трябва да допринасят за избягване на влошаването на естествените местообитания. Задълженията, произтичащи от целта, посочена в разпоредбите, разглеждани по главното производство, която се състои в гарантиране на упражняването на правото на обществено преминаване, явно могат да допринесат за това.

46 С оглед на всичко, изложено по-горе, на първия въпрос трябва да се отговори, че държава членка може да включи сред стандартите за ДСЕС, посочени в член 5 и в приложение IV към Регламент № 1782/2003, изисквания относно поддържането

на видими пътища, обременени с обществени сервитути за преминаване, доколкото посочените изисквания допринасят за запазване на тези пътища като елементи на ландшафта или евентуално за избягване на влошаването на естествените местообитания.

По втория въпрос

47 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали когато конституционната система на дадена държава членка предвижда, че регионалните органи разполагат със законодателни правомощия, самото приемане от посочените органи на различни стандарти в областта на ДСЕС по смисъла на член 5 и на приложение IV към Регламент № 1782/2003 представлява дискриминация, която противоречи на общностното право.

48 В началото следва да се отбележи, че като поверява на държавите членки задачата да определят минималните изисквания за ДСЕС, общностният законодател им дава възможност да отчитат регионалните различия, съществуващи на техните територии.

49 Следва да се напомни, че когато с разпоредбите от Договора или от регламентите на държавите членки се признават правомощия или им се налагат задължения за целите на прилагане на общностното право, въпросът по какъв начин упражняването на тези правомощия и изпълнението на тези задължения могат да бъдат поверени от държавите на определени вътрешни органи се решава единствено от конституционната система на всяка държава (Решение от 15 декември 1971 г. по дело International Fruit Company и др., 51/71—54/71, Recueil, стр. 1107, точка 4).

50 Така от постоянната съдебна практика следва, че всяка държава членка може свободно да разпределя правомощия във вътрешен план и да прилага актовете от общностното право, които не са пряко приложими, посредством мерки, взети от

регионалните или местни органи, стига това разпределяне на правомощия да позволява правилното прилагане на съответните актове от общностното право (вж. Решение от 10 ноември 1992 г. по дело Hansa Fleisch Ernst Mundt, C-156/91, Recueil, стр. I-5567, точка 23).

51 Съдът освен това е имал възможност да се произнесе, че когато текстът на даден регламент овластява държава членка да вземе мерки по прилагане, условията за упражняване на това правомощие се уреждат съгласно публичното право на съответната държава членка (вж. Решение от 27 септември 1979 г. по дело Eridania-Zuccherifici nazionali и Società italiana per l'industria degli zuccheri, 230/78, Recueil, стр. 2749, точка 34, както и Решение от 20 юни 2002 г. по дело Mulligan и др., C-313/99, Recueil, стр. I-5719, точка 48).

52 Впрочем възможността за държавите членки да разрешават в рамките на допустимото съгласно конституционните им системи или публичното им право на регионалните или местни органи да прилагат актове от общностното право е изрично призната в член 5, параграф 1 от Регламент № 1782/2003. Всъщност в посочената разпоредба се сочи, че „[д]ържавите членки определят на национално или на регионално ниво минимални изисквания за ДСЕС, на базата на рамката, определена в приложение IV".

53 С оглед на свободата, с която се ползва държавата членка, за прехвърляне на нейните правомощия на регионалните органи за целите на определяне на минималните изисквания, свързани с ДСЕС по смисъла на член 5, параграф 1 от Регламент № 1782/2003, правилата, приети от тези органи, могат да се различават според съответните региони, доколкото, както е посочено в точка 26 от настоящото съдебно решение, държавите членки разполагат със свобода на преценка при определянето на тези изисквания.

54 Все пак трябва да се разгледа въпросът дали при тези обстоятелства самата разлика в приетите от регионалните органи на държава членка правила, определящи ДСЕС, представлява дискриминация, която противоречи на общностното право.

55 Във връзка с това от постоянната съдебна практика следва, че забраната за дискриминация не се отнася до евентуални разлики в третирането, съществуващи между държавите членки, които може да се дължат на разлики в законодателствата на различните държави членки, само при условие че тези законодателства засягат по един и същи начин всички лица, за които се прилагат (вж. в този смисъл Решение от 3 юли 1979 г. по дело van Dam и др., 185/78—204/78, Recueil, стр. 2345, точка 10, Решение от 1 февруари 1996 г. по дело Perfili, C-177/94, Recueil, стр. I-161, точка 17, както и Решение от 12 юли 2005 г. по дело Schempp, C-403/03, Recueil, стр. I-6421, точка 34).

56 По отношение на последното условие, посочено в предходната точка, следва да се отбележи, че в свързаните дела, по които е постановено Решение от 25 ноември 1986 г. по дело Klensch и др. (201/85 и 202/85, Recueil, стр. 3477), на което се позовава жалбоподателят по главното производство, става въпрос именно за неравно третиране на производителите от дадена държава членка поради взета от тази държава членка мярка за изпълнение на общностно задължение, което ги засяга. В този контекст Съдът приема в точка 11 от посоченото съдебно решение, че когато е налице възможност за избор между няколко начина на прилагане на разглежданата общностна правна уредба, държавите членки не могат да изберат този, който на техните територии може да породи пряко или непряко дискриминация между съответните производители по смисъла на член 40, параграф 3 от Договора за ЕИО (впоследствие член 34, параграф 2 ЕО).

57 Когато, какъвто е случаят по главното производство, регионалните органи на държава членка са компетентни за определяне на минималните изисквания, свързани с ДСЕС, по смисъла на член 5 и на приложение IV към Регламент № 1782/2003, евентуалните различия между мерките, предвидени от тези различни органи, сами по себе си не могат да представляват дискриминация. Както произтича от точка 50 от настоящото съдебно решение, тези мерки трябва да бъдат съвместими със задълженията на въпросната държава членка, произтичащи от посочения регламент.

58 С оглед на всичко изложено по-горе на втория въпрос трябва да се отговори, че когато конституционната система на държава членка предвижда, че регионалните органи разполагат със законодателни правомощия, самото приемане от посочените органи на различни стандарти в областта на ДСЕС по смисъла на член 5 и на приложение IV към Регламент № 1782/2003 не представлява дискриминация, която противоречи на общностното право.

По съдебните разноски

59 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) Държава членка може да включи сред стандартите за добро селскостопанско и екологично състояние, посочени в член 5 и в приложение IV към Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) № 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001, изисквания относно поддържането на видими пътища, обременени с обществени сервитути за преминаване, доколкото посочените изисквания допринасят за запазване на тези пътища като елементи на ландшафта или евентуално за избягване на влошаването на естествените местообитания.

2) Когато конституционната система на държава членка предвижда, че регионалните органи разполагат със законодателни правомощия, самото приемане от посочените органи на различни стандарти в областта на доброто селскостопанско и екологично състояние по смисъла на член 5 и на приложение IV към Регламент № 1782/2003 не представлява дискриминация, която противоречи на общностното право.

Подписи